ชื่อเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ผู้วิจัย

เขมิกา นุ่มพุ่ม

ปริญญา รปด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.คร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.คร.สัญญา เคณาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.คร.รังสรรค์ สิงหเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาบัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ประชากร คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ กลุ่มตัวอย่าง 275 แห่งโดยคำนวณตามสัดส่วน สร้าง แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างโดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียรสัน(Pearson's Correlation) ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดย นำรูปแบบการพัฒนามาวิพากษ์ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยผู้บริหาร ระคับสูงของหน่วยงาน ผู้ปกครอง/ชุมชน นักวิชาการ ชาวบ้าน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน-นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 16 คน นำเสนอผลการเสนอแนะในการ ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของตนเองแล้วนำมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุม ใหญ่ใช้การระคมสมอง (Brain Storming) ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ปัจจัยเทค โนโลยีและระบบงาน (.907) 2) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ (.716) 3) ปัจจัย โครงสร้างของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (.648) และ 4)ปัจจัยการ ปฏิบัติด้านการบริหาร (.560) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อความสำเร็จต่อความเป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระคับ .05
- 2. รูปแบบการพัฒนาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้แก่
- 2.1 การพัฒนาเทค โน โลยีและระบบงาน ประกอบด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติ การ การเปิดโอกาสมีส่วนร่วม การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบงบประมาณและ การการจัดทำเอกสาร
- 2.2 การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย การเป็นผู้มีความรู้ความ เข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาในหลักสูตรกลุ่มต่าง ๆ การตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร การเป็นตัวแบบเชิงวิชาการ การจัดการให้เป็นไปตามแผนการสอนและการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 การพัฒนาโครงสร้างของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย ประกอบด้วย การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การชำรงรักษาและพัฒนาบุคลากร การ จัดระบบมอบหมายงานและความรับผิดชอบ การจัดระบบการติดต่อประสานงานการ ปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติ
- 2.4 การพัฒนาการปฏิบัติด้านการบริหาร ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากร การมอบหมายความรับผิดชอบในการบำรุงรักษาและการพัฒนา การจัดระบบการใช้ การจัด และพัฒนาระบบฐานข้อมูล การใช้ประโยชน์ที่มุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักเรียน

TITLE:

Models of Developing District Non-Formal and Informal Education Centers

into Being a Learning Organization

AUTHOR:

Khemika Numpum

DEGREE: D.P.A. (Public Administration)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr.Saovalak Kosonkittiumporn

Chairman

Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom

Committee

Asst. Prof. Dr.Rungsan Singhalert

Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The research aimed to study the factors affecting being a learning organization of district non-formal and informal education centers. It was divided into 2; phases. Phase 1 dealt with the study of the factors affecting being a learning organization of district nonformal and informal education centers. The population comprised district non-formal and informal education centers, of which 275, proportionally calculated, made up the sample. The questionnaire was constructed and data were collected from the samples. The analysis of data employed a computer program. The statistics used in the testing of hypothesis comprised path analysis of the LISREL program and Pearson's Correlation. Phase 2 dealt with the construction of the models of developing district non-formal and informal education centers into being a learning organization by bringing the models of development under criticism in a workshop participated by high-ranking administrators of the organizations, parents/communities, academics, villagers, school board members, students, and educational personnel, totally 16 people, purposively sampled. Recommendations were presented in their respective focus group and a conclusion was made before being taken into a brainstorming in the plenary session.

The results are as follows:

- 1. The factors affecting being a learning organization of district non-formal and informal education centers are ranked in descending order according to the value of the coefficient of influence as follows: 1) technology and work system(.907), 2) academic leadership (.716),3) the structure of the non-formal and informal education center(.648),and4) administrative operations(.560). The factors mentioned above affected the success of being a learning organization of the district non-formal and informal education centers with statistical significance at the .05 level.
- 2. The models of developing the district non-formal and informal education centers into being a learning organization are as follows:
- 2.1 Development of technology and work system which consisted of making the operational plan, providing opportunities for participation in communication and public relations, budget inspection and documenting.
- 2.2 Development of academic leadership which consisted of having the cognizance in theories and philosophies of various groups of curriculums, realization of the importance of the curriculum, being an academic model, management basing on the teaching plan, and learner-centeredness.
- 2.3 Development of the structure of the non-formal and informal education center which consisted of decreasing the steps in the working procedure, personnel maintenance and development, organizing the system of delegating work and responsibility, organizing the system of coordination, revision of rules, regulations and guidelines.
- 2.4 Development of administrative operations which consisted of personnel development, delegating responsibility in maintenance and development, organizing the system of using the database, organizing and development of the database, the use of the database that is geared toward student quality development.